

СУТНІСТЬ КОНКУРЕНЦІЇ У РАМКАХ МАТЕРІАЛІСТИЧНОЇ КОНЦЕПЦІЇ РОЗУМІННЯ ІСТОРІЇ КАРЛА МАРКСА

Доп. - Бондар Т.В., студ.

Конкуренція досягла сьогодні глобального рівня і вважається «ринковим механізмом розвитку» будь-якої соціально-економічної системи. «Продуктивною силою» конкуренції є науково-технічний прогрес. Інновації вважаються засобом забезпечення довгострокової конкурентоспроможності соціально-економічної системи. Виходить, що конкурентні відносини — ілюзорні в умовах ринку, «...є вираженням довільного обміну, який, у свою чергу, є найближчим і логічним наслідком індивідуального права користуватися і зловживати знаряддями будь-якого виробництва...» — за К. Марксом, все ж мають сутнісну основу розвитку — матеріальне виробництво.

На основі матеріалістичного бачення світу, його прогресу, К. Маркс створив теорію суспільно-економічної формациї, найдосконалішою формою якої є комунізм. За умов комунізму категорія конкуренції втрачає сутнісну основу і стимули свого розвитку. Оскільки межі власності «розмиваються», індивідуалізм переходить у масовість, всі процеси розвитку підкоряються пануючій ідеології. Формація охоплює всі сфери життя у їх взаємозв'язку. Її основою є певний спосіб виробництва і виробничі відносини. Формація складається із економічного базису та надбудови. Теорія суспільно-економічної формациї відстоює поступовий, прогресивний характер суспільного розвитку. Умовою переходу до іншої формациї є класова боротьба.

Якщо розглянути конкуренцію у цьому контексті, то умовою переходу від одного технологічного укладу до іншого є якісно нові біфуркаційні «сплески», передумови зародження основи витка соціально-економічного розвитку (зародки інноваційної активності). Процес розвитку носить стихійний та імовірнісний характер. Базисом розвитку в умовах ринку є сфера матеріального виробництва, а надбудовою — конкуренція.

Головним фундаментальним принципом філософської системи К. Маркса, є принцип практики, тобто активна, перетворювальна позиція людини у світі, спрямована на наукове пізнання дійсності. Але при комунізмі об'єктивні умови розвитку є, але немає стимулів їх ефективно використовувати. Така формація забезпечує лише

нагромадження капіталу, але не може забезпечити ефективної його реалізації.

Матеріалістична концепція світосприйняття є дзеркальним відображенням джерел та умов розвитку конкурентних відносин. Базисна довгострокова конкурентоспроможність соціально-економічної системи є концентрованим вираженням тих фундаментальних знань, які отримуються у процесі проведення наукових досліджень, «істинність» яких «підтверджується» матеріалістичним базисом розвитку — сферою матеріального виробництва. Водночас, конкурентоспроможність (здатність до конкуренції) є абстрактною категорією, оскільки залежить не тільки від потенціалу системи, але й від зовнішніх умов функціонування. Принцип практики також є прийнятним для конкурентних відносин. Дослідження (процес пізнання) та розробки сприяють привнесенню додаткової цінності (процес перетворення дійсності) у систему народногосподарського комплексу.

Постає важлива проблема — процес ізоляції економічних суб'єктів один від одного, їх «відчуження» в умовах конкуренції. Відтак — розвивається «змагальний» тип суспільства, який ціллю своєї діяльності вважає досягнення конкурентного лідерства, а не зміну його основ.

Таким чином «німецька ідеологія» передбачає первинність матеріальної основи суспільного історичного розвитку у вигляді соціально-економічних формаций та практики, вторинність ідеології як не завжди адекватного відображення дійсності.

Наук. кер. — проф. Вандишев В.М.

ПЛАТОН "ФЕДОН"

Докл. - Ратушный А.В., ГМ-51

"Федон" — произведение не чисто философское, но морально-философское, художественно-философское и даже мифологическое.

"Федон" один из самых ярких документов в истории культуры человечества, трактующих о тех вопросах, которые всегда интересовали большинство людей: о жизни и смерти, о теле и душе, о судьбе тела и судьбе души, о высшем назначении человека. "Федон" проникнут мыслью о неустройстве, вечном беспокойстве и